

Список використаних джерел

1. Іванов В. Ф. Основні теорії масової комунікації і журналістики: навч. посіб. Київ : Академія української преси, 2010. 320 с.
2. Olena Rosinska, Oksana Zhuravska, Natalia Zykun, Vitaliy Gandziuk Stereotyped Media Images as a Method of Forming Delusions of Ordinary Consciousness [Electronic resource]. /International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering (IJITEE) ISSN: 2278-3075, Volume-9 Issue-1, November 2019. P. 2607-2612. Mode of access: <https://www.ijitee.org/download/volume-9-issue-1/>

Науковий керівник: Гандзюк В.О., декан факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю.

Каріна Домашевська

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

СПЕЦИФІКА РЕВЕРСИВНОЇ КОНВЕРГЕНЦІЇ В СТУДЕНТСЬКОМУ ВИДАННІ «МЕДІАКАФЕДРА»

У статті розглянуто феномен реверсивної конвергенції як стратегічного інструменту розвитку сучасного друкованого медіа. На прикладі студентського авторського журналу «MediaКафедра» проаналізовано процес трансформації первинного діджитал-контенту в якісний друкований продукт. Особливу увагу приділено використанню QR-технологій, які забезпечують функціональний зв'язок між статичним папером та мультимедійним середовищем (відеоінтерв'ю, подкасти, інтерактивні тести). Доведено, що такий підхід не лише розширює інформаційні межі видання, а й формує мультисенсорний досвід читача, забезпечуючи актуальність та конкурентоспроміжність традиційного формату в цифрову епоху.

Ключові слова: *реверсивна конвергенція, «MediaКафедра», QR-технології, студентське видання, медіакомунікації, мультимедійний контент, авторський журнал, інтерактивність, діджиталізація, медіаосвіта.*

Сучасний етап розвитку засобів масової комунікації характеризується динамічними трансформаціями, що зумовлені впровадженням новітніх цифрових інструментів у традиційні видавничі цикли. Особливої

актуальності в цьому контексті набуває феномен реверсивної конвергенції, який розглядається не просто як процес злиття різних медіаплатформ, а як специфічна зворотна взаємодія між цифровим контентом та друкованою формою. У межах функціонування студентського видання «MediaКафедра» цей процес набуває унікальних ознак, оскільки академічне середовище виступає майданчиком для апробації найбільш сміливих експериментів у галузі синтезу традиційного та інноваційного.

Реверсивна конвергенція передбачає таку модель організації медіавиробництва, за якої первинно створений мультимедійний контент або діджитал-формати стають підґрунтям для створення якісного друкованого продукту, збагаченого інтерактивними елементами. Для «MediaКафедри», що позиціонується як авторський журнал, це означає відхід від класичного дублювання текстів і перехід до створення складних архітектонічних структур, де папір стає лише точкою входу в розширений інформаційний простір. Основним інструментарієм такої взаємодії виступають QR-технології, які виконують роль функціонального містка між статичною сторінкою та динамічним мережевим середовищем.

Специфіка використання QR-кодів у студентському журналі зумовлена необхідністю подолання обмеженості обсягу друкованої площі та прагненням задовольнити запити візуально орієнтованого покоління. На сторінках «MediaКафедри» реверсивна конвергенція проявляється через інтеграцію доповненої реальності та гіпертекстуальності. Наприклад, аналітичний матеріал, присвячений проблемам медіаграмотності або специфіці професійної етики, супроводжується графічним маркером, який спрямовує читача до перегляду відеоінтерв'ю з експертом, прослуховування тематичного подкасту або проходження інтерактивного тесту в режимі реального часу. Це перетворює читання на мультисенсорний досвід, де друковане слово підсилюється аудіовізуальним супроводом, що був розроблений раніше для соціальних мереж видання.

Необхідність впровадження QR-технологій у виданнях такої тематики диктується самим предметом дослідження – журналістикою та медіакommunікаціями. Студентське видання має не лише декларувати знання про нові медіа, а й демонструвати їхнє практичне застосування. Коли автор розглядає тенденції дизайну чи технічні аспекти зйомки, QR-код стає незамінним інструментом візуалізації: замість статичного скриншоту читач отримує доступ до повноцінного шоурулу або галереї робіт. Це забезпечує високий рівень доказовості та практичної цінності матеріалів, що є критично важливим для фахової підготовки майбутніх медійників.

Процес реверсивної конвергенції у «MediaКафедрі» також виявляється у вмінні трансформувати швидкі новини з Telegram-каналу чи Instagram-сторінки кафедри у лонгріди для друкованого номера. Тут

відбувається зворотне переосмислення: те, що було коротким постом, у журналі обростає глибоким контекстом, коментарями та архівними посиланнями, доступ до яких знову ж таки реалізується через QR-коди. Такий підхід дозволяє зберегти актуальність видання навіть при тривалому періоді підготовки друкованого накладу, адже через коди контент може оновлюватися або доповнюватися вже після виходу номера у світ.

Особливий акцент варто зробити на тому, що використання інтерактивних маркерів у журналі сприяє формуванню лояльної спільноти навколо видання. Читач стає активним учасником комунікації, адже QR-код часто веде на форму зворотного зв'язку, платформу для обговорення статті або на сторінку автора в професійних мережах. Це стимулює горизонтальні зв'язки та професійний нетворкінг. Реверсивна конвергенція, таким чином, виступає не лише технічним прийомом, а стратегією виживання та розвитку друкованого медіа в епоху домінування цифри, надаючи йому ексклюзивності та технологічної ваги.

Естетична складова авторського журналу при цьому не втрачається, а навпаки — збагачується. QR-коди інтегруються в загальну дизайнерську концепцію, стаючи частиною ілюстративного ряду, а не стороннім технічним елементом. У контексті «MediaКафедри» це підкреслює інноваційний характер кафедральної спільноти та її готовність до роботи у конвергентних редакціях майбутнього. Досвід впровадження таких рішень свідчить про те, що майбутнє студентської періодики лежить у площині симбіозу фізичного носія та безмежних можливостей цифрового простору, де реверсивна конвергенція виступає головним рушієм еволюції медіаформатів.

Список використаних джерел

1. Житарюк М. Трансформаційні тенденції сучасної журналістики: до питання про функції і принципи. Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. 2011. Вип. 34. С. 109–120.
2. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. Львів : ПАІС, 2010. 244 с.
3. Olga Khamedova, Oksana Zhuravska, Olena Rosinska& Vitaliy Gandziuk Gender Discrimination in the Media of Eastern Europe: A Historical and Comparative Aspect [Electronic resource]. Rupkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities (ISSN 0975-2935) Indexed by Web of Science, Scopus, DOAJ, ERIHPLUS Vol. 13, No. 1, January-March, 2021. 1-20. Mode of access: <http://rupkatha.com/V13/n1/v13n119.pdf>

Науковий керівник: Житарюк М.Г., кандидат філологічних наук, доктор наук із соціальних комунікацій, професор.